

az útjára állítja, az csak a megbocsátás szava. S ami az embert könnyelművé teszi, elkedvetleníti, kétségekre vezet, a világot hideggé és keménnyé teszi az, amikor a megbocsátás szavát elrejtjük, vagy csak hiányosan, fukarúl hirdetjük. Csodálkozunk még, ha az emberek távol maradnak, kívül az ajtókon a visszatérés és atyai ház vágyódása nélkül? Jézus Krisztust prédikálni, megbocsátást hirdetni nem jelent mást, mint igazán kívül menni a falakon, amelyek elválasztanak a kívülállóktól, hozzájuk lépni abba az idegenségbe és messzeségbe, ahol állanak, melléjük állani, őket is magunkhoz számítani, s mindezt éppen olyan hatalmasan, feltétel nélkül, pazarúl, mint az Atya tette a példázatban. Nem! Úgy, amint az tette, aki ezt a példázatot mondotta, Jézus Krisztus. Ő csakugyan kiment az ajtón kívül is, ki azokhoz, akik az utcán és széleken voltak, ki a bűnösökhöz és istentelenekhez, vámszedőkhöz és dobozókhoz, az övék volt, s ők az övéi. Ez volt életének nagy munkája. Ez volt halálának és feltámadásának győzelme: a megbocsátás.

Ez az, amit az *idősebb testvér* nem ért meg, sohasem értett meg és még ma sem tud megérteni. Ha az *idősebb testvérről* beszélünk, akkor magunkról beszélünk. Joggal elmondhatjuk magunkról, hogy a tisztességes és komoly emberek közé tartozunk. De a példázat szerint ez azt jelenti, hogy ott állunk, ahol az *idősebb testvér*. Ez a hely nem szükségképpen hamis és fonák. Lehetünk az *idősebb testvér* is. A biblia sehol sem mondja, hogy először a disznókhoz kell mennünk s csak azután értjük meg az atyát és térünk vissza hozzá. Miért ne lehetnénk mi azok, kik az atyánál maradnak, parancsaira figyelnek gyermekségüktől kezdve? S miért ne lehetne ez Istennek tetsző? Egy a feltétel! Ha az atyánál maradunk, akkor járunk *vele*; és ez azt jelenti, menjünk a tékozló fiúhoz, mert az atya hozzá megy, menjünk az elveszettekhez, mert az Atya az elveszettekhez közeledik. Ebben a mozdulatában kell őt követnünk. A gyülekezet nagy feladata éppen abban áll, hogy beleállunk az isteni irgalom nagy munkájába, elindulunk az atyával, várunk az atyával az elveszett testvérré. Várunk. — Ez az atya munkája. Aggódott érte, mikor fia elköltözött, de engedte, hadd menjen. Nem tartotta vissza. Semmiféle csábító és kényszerítő megtérési kísérlettel nem állott elébe. Várt. És ebben a várakozásban van atyai szeretetének minden nagysága. Várakozása azt jelenti, hogy nézi a tékozló fiút, hogyan tévelyeg és hibá-

zik, s mégis kitart mellette, csendben, minden erejével kitart; tévelygéseiben, a messzeségben, elpártolásában, elrejtőzésében is fia s testvéreinek testvére marad. Várakozása azt jelenti tovább, hogy csendesen végig hallgatja a félelmes híreket fiáról, hogyan pazarolja pénzét, dobzódik a leányzókkal, él a disznókkal. És mégis egy pillanatra sem mondott le róla. Minden pillanatban kész mindent megtenni érte. Amikor a fia jön, természetesen nem vár tovább, hanem felkel, elébe siet, szembe megy vele, keblére öleli, csókolja első pillanattól kezdve úgy, mint aki az övé.

A gyülekezet egyetlen munkája, az egyház egyetlen lehetséges szolgálata — amire vár a világ — az, hogy az atyának ezt az öröm- és irgalomteljes várakozását és reménységét, sietését és elindulását meglássa, imádja őt és hálát adjon azért, hogy Isten ilyen, ilyen megfoghatatlan az ő atyaságában; ezt hallgassa és ebben az atyával kitartson.

Nincsenek-e közvetlen közelünkben emberek, akikért aggódunk kell, mint az atya aggódott a példázatban a tékozló fiúért? Mi pedig ott állunk, hol az *idősebb testvér* állott, a nélkül, hogy értené, mit kellene tennie. De értsük meg. Lássuk meg, hogy mit tett az atya tékozló fiával és szolgáljunk az atyának abban, hogy mi is várunk reá, szembe megyünk vele. A tékozló fiút ma is az isteni irgalom szála tartja. De hogy ismerje fel ezt, ha nem ismeri fel rajtunk? Érette való törekvésünkben, készségünkben?! Most nem szabad csak egyes emberekre gondolnunk. Gondoljunk arra, hogy ezek, meg ezek élnek anélkül, hogy tudnának az atyai üzenetről. Miért nem tudnak? Mert nem mondjuk. Mindenesetre nem úgy, hogy meghallják, meghallhassák és elhihessék. Jóllehet templomainkban hirdetjük, de a falakon kívül nem visszük. Ezzel az üzenettel magunkban, kicsi, szűk körünkben maradunk, nem lépünk ki közéjük, ki a nép tömegeibe, s ami a legfontosabb, közöttük nem *élünk* ezzel az üzenettel. Mert ezt az üzenetet hirdetni azt jelentené, hogy egyben azonnal tegyük is. És ez a tett, a megbocsátás tette, nem egyéb mint a megbocsátás erejéből való *élet*; megbocsátottak nekünk, de meg azoknak is, kik kívül élnek, kívül templomaink, keresztyénségünk, tisztességes és becsületes életünk kapuja előtt. Most éppen olyan pillanatokat élünk, amikor a kapu előtt a nép között mély erjedés indul meg. Nyugtalan és súlyos gazdasági harcok készülnek. De ok ez arra